

OBEČNÁ ČÁST

1. ÚVOD	13	3. ZÁKLADNÍ DIAGNOSTICKÉ POSTUPY	24
1.1. Pojetí a definice rehabilitace	13	3.1. Základy klinického vyšetření	24
Definice rehabilitace podle Světové zdravotnické organizace	13	Anamnéza	24
Pojmy rehabilitační a fyzikální medicína	13	Aspekce	24
Cílová skupina ucelené rehabilitace	13	Palpace	24
Současný stav poskytování rehabilitace	13	Bolest	25
1.2. Léčebná rehabilitace	13	Akutní bolest	25
Fázový model léčebné rehabilitace	14	Chronická bolest	25
Obory léčebné rehabilitace	14	Vyšetření pacienta trpícího bolestí	26
1.3. Sociální rehabilitace	15	Stoj	28
1.4. Pedagogická rehabilitace	15	Vyšetření stoje v modifikacích	28
1.5. Pracovní rehabilitace	15	Vyšetření stoje při neurologických poruchách	28
1.6. Preventivní funkce rehabilitace	16	Chůze	28
1.7. Výchozí principy rehabilitace	16	Aspekce přirozené chůze	28
1.8. Bílá kniha o fyzikální a rehabilitační medicíně v Evropě	17	Vyšetření modifikované chůze	29
1.9. Typy rehabilitačních zařízení	17	Typologie poruch chůze z neurologického pohledu	29
Ambulantní zařízení poskytující léčebnou rehabilitaci	17	3.2. Vyšetření jednotlivých tělesných regionů	31
Lůžková zařízení poskytující léčebnou rehabilitaci	17	Páteř	31
1.10. Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví	18	Hrudník	32
Hodnocení první komponenty – tělesné struktury a funkce	18	Lopatky	32
Hodnocení druhé komponenty – aktivity a participace	18	Pánev	33
Hodnocení třetí a čtvrté komponenty – spolupůsobící faktory	19	Dolní končetiny	33
2. LÉČEBNÁ REHABILITACE	20	4. NERVOSVALOVÉ FUNKCE A JEJICH KLINICKÉ VYŠETŘENÍ	35
2.1. Rehabilitační ošetřovatelství	20	Sval v reflexních souvislostech jako součást hybného systému	35
Polohování	20	Motorické vzory	36
Zásady polohování	20	Hybné stereotypy	36
Cíle polohování	20	Klinické vyšetření poruch nervosvalových funkcí	36
Způsoby polohování	21	5. NEUROMOTORICKÝ VÝVOJ V RANÉM OBDOBÍ ŽIVOTA	37
Vertikalizace	22	5.1. Klinické vyšetření pomocí motorických programů	37
Mobilizace pacienta	22	Motorické vzory posturálního vývoje	37
Cíle mobilizace	22	5.2. Screening neuromotorického vývoje	37
Způsoby mobilizace	22		
2.2. Léčebná rehabilitace zaměřená na ovlivnění funkčního deficitu	23		

11.6. Extrapyramidový syndrom	67	Obecné vyšetření.	80
11.7. Kmenové syndromy	67	Anamnéza	80
11.8. Korové syndromy	67	Aspekce	80
Poruchy fatických funkcí	67	Palpace	81
Poruchy gnostických funkcí	68	Pasivní pohyby	81
Poruchy praktických funkcí	68	Aktivní pohyby	81
12. KINEZIOLOGIE A KLINICKÉ VYŠETŘENÍ KLOUBNÍHO SYSTÉMU	69	Funkční testy	81
12.1. Klasifikace pohybu v kloubech	69	Finkelsteinův test	81
Centrované postavení kloubu	69	Bunnelův-Littlerův test	81
Vyšetření rozsahu pohybu v kloubech	69	Test integrity šlach m. flexor digitorum superficialis	82
12.2. Klinické vyšetření páteře, pánve a hrudníku	70	12.6. Klinické vyšetření kyčelního kloubu ..	82
Páteř	70	Obecné vyšetření.	82
Pánev	70	Anamnéza	82
Sakroiliakální kloub	71	Aspekce	82
Bederní páteř	71	Palpace	82
Hrudní páteř	72	Pasivní pohyby	82
Žebra	72	Aktivní pohyby	83
Hrudník	72	Klinické vyšetření kyčelního kloubu v dětském věku	83
Krční páteř	73	12.7. Klinické vyšetření kolenního kloubu ..	83
12.3. Klinické vyšetření pletence ramenního 74		Obecné vyšetření.	83
Obecné vyšetření.	74	Anamnéza	83
Anamnéza	74	Aspekce	83
Aspekce	74	Palpace	83
Palpace	74	Pasivní pohyby	84
Pasivní pohyby	74	Aktivní pohyby	84
Joint play	75	Funkční vyšetření	84
Aktivní pohyby	75	Vyšetření menisků	84
Speciální vyšetřovací testy pletence ramenního	75	Vyšetření stability kolenního kloubu	85
Vyšetření pohybu proti odporu – odporové testy ..	75	Vyšetření femoropatelního kloubu	86
Testování nestability	76	12.8. Klinické vyšetření hlezna a nohy	86
Testy na patologii šlachy dlouhé hlavy m. biceps brachii	77	Obecné vyšetření.	86
Yergasonův test	77	Anamnéza	87
Speedův test	77	Aspekce	87
Testy na rotátorovou manžetu a impingement testy	77	Palpace	87
Cyriaxův bolestivý oblouk	78	Pasivní pohyby	88
Test padající (klesající) paže	78	Aktivní pohyby	88
Neerův test	78	Funkční vyšetření	88
Impingement test podle Hawkinse	78	Testy na nestabilitu hlezna	88
Testy na akromioklavikulární skloubení	78	13. TESTOVÁNÍ ZÁVAŽNOSTI MOTORICKÉHO POSTIŽENÍ A OMEZENÍ AKTIVIT KAŽDODENNÍHO ŽIVOTA	89
Šálový příznak (cross flexion test)	78	13.1. Metody používané k měření a hodnocení	89
Shear test (střížný test)	79	13.2. Hodnocení závažnosti motorického postižení Testováním hrubé motoriky podle GMFM	89
12.4. Klinické vyšetření loketního kloubu ..	79	Vývojová kineziologie jako hodnotící metoda motorického postižení	89
Obecné vyšetření.	79	Testy u dospělých pacientů	90
Anamnéza	79	13.3. Hodnocení omezení každodenních aktivit	90
Aspekce	79	Test Barthelové	90
Palpace	79	Test funkční soběstačnosti	90
Pasivní pohyby	79	Některé další testy	90
Aktivní pohyby	80	13.4. Faktorové hodnocení podle Tardieu ..	91
Funkční testy	80		
Testy na nestabilitu	80		
Testy k vyšetření laterální epikondylalgie	80		
12.5. Klinické vyšetření zápěstí a ruky	80		

14. OBECNÉ FYZIOTERAPEUTICKÉ POSTUPY	92	Reflexní placení	102
14.1. Pasivní pohyby a cvičení s asistencí ...	92	Reflexní otáčení	102
14.2. Cvičení svalové síly	92	Účinek léčby	102
Kineziologické poznámky	92	Principy a zásady léčby metodou podle Vojty ...	104
Vztah podnět–adaptace	92	Indikace pro provádění Vojtovy metody	104
14.3. Mobilizace měkkých tkání	93	17.2. Koncept manželů Bobathových	104
Postizometrická relaxace	93	17.3. Senzomotorická stimulace	105
Trakce	93	Hlavní cíle cvičení	105
		Terapeutické využití cvičení	105
		17.4. Feldenkraisova metoda	105
		17.5. Proprioceptivní neuromuskulární facilitace (Kabat, Knottová, Vossová)	106
		Indikace a kontraindikace	106
		17.6. Metoda podle Brunkowové	106
		17.7. Metoda podle Brüggera	107
		17.8. Aktivní terapie v závěsu	107
15. RESPIRAČNÍ FYZIOTERAPIE	94	18. FYZIKÁLNÍ TERAPIE	108
15.1. Metody a techniky hygieny dýchacích cest	94	18.1. Rozdělení podle druhu aplikované energie	108
15.2. Dechová gymnastika	94	Mechanoterapie	108
15.3. Metody a postupy využívající posturálně respirační funkce bránice	95	Termoterapie a hydroterapie	108
Kineziologie dýchání za patologických stavů	95	Elektroterapie	108
Posturálně lokomoční funkce bránice	95	Fototerapie	108
		18.2. Rozdělení podle hlavního účinku ...	108
16. DYNAMICKÁ NEUROMUSKULÁRNÍ STABILIZACE	97	Metody s analgetickým účinkem	108
16.1. Základní principy posturálně lokomočních funkcí	97	Metody s myorelaxačním účinkem	109
Porucha segmentální stabilizace kloubů	98	Metody s antiedematózním a trofotropním účinkem	109
16.2. Návčik posturálně lokomoční stabilizace	98	18.3. Kontraindikace fyzikální terapie ...	109
Návčik stabilizační funkce trupu	98		
Návčik ná kročné a opěrné funkce	101		
16.3. Dynamické cvičení	101		
17. VYBRANÉ FYZIOTERAPEUTICKÉ KONCEPTY	102	19. BALNEOLOGIE	110
17.1. Vojtův princip reflexní lokomoce ...	102	Druhy přírodních zdrojů a jejich využití	110
		20. ERGOTERAPIE	111

SPECIÁLNÍ ČÁST

21. LÉČEBNÁ REHABILITACE U VYBRANÝCH NEUROLOGICKÝCH ONEMOCNĚNÍ	113	21.3. Poruchy rovnováhy	118
Úvod	113	Klinický obraz pacienta s poruchou vestibulárního systému	118
Fyzioterapie	113	Vyšetření pacienta s vestibulární poruchou ...	119
Neuropsychologie	115	Jednostranná vestibulární léze	119
Logopedie	115	Benigní paroxysmální polohové vertigo	120
Ergoterapie	115	Oboustranná vestibulární porucha	120
21.1. Poruchy vědomí	115	Poruchy rovnováhy vázané na změny v oblasti krční páteře	120
Posouzení stavu vědomí	116	Centrální poruchy rovnováhy	120
21.2. Spastické syndromy a možnosti jejich ovlivnění	117	Syndrom arteria vertebralis	121
Možnosti ovlivnění spasticity	117	Psychogenní vertigo	121
		21.4. Poruchy nervosvalového přenosu a některá svalová onemocnění	121

Myasthenia gravis	121
Myopatie	121
21.5. Periferní parézy	122
21.6. Poškození míchy	122
21.7. Extrapyramidové poruchy	123
Parkinsonova nemoc	124
21.8. Poruchy mozečkových funkcí	124
21.9. Polyneuropatické syndromy	125
21.10. Neurodegenerativní onemocnění ..	126
21.11. Kranio cerebrální trauma a apalický syndrom	127
Kranio cerebrální trauma	127
Apalický syndrom	127
21.12. Roztroušená skleróza	128
21.13. Cévní onemocnění mozku	129
21.14. Dětská mozková obrna	130

22. LÉČEBNÁ REHABILITACE U VYBRANÝCH ORTOPEDICKÝCH NÁLEZŮ A PO ÚRAZECH

Úvod	132
22.1. Klasifikace podle symptomatologie ..	132
Otok	132
Funkční změny měkkých tkání	132
Omezený rozsah pohybu	132
Hypermobilita	133
Porucha nervových regulačních mechanismů ..	133
Změna aferentace z receptorů	133
Porucha na úrovni centrálních regulačních mechanismů ve vztahu k pohybovému učení ..	133
Strategie léčebné rehabilitace	133
22.2. Klasifikace podle etiologie a patogeneze	134
Vrozené vývojové vady	134
Degenerativní onemocnění kloubů, osteoartróza	134
Aloplastiky	134
Hlavní zásady rehabilitace u pacientů indikovaných k aloplastice	134
Poruchy a poranění měkkých tkání	136
Onemocnění měkkých tkání z přetížení	136
Rehabilitační terapie po úrazech a operacích ligamentózního aparátu	137
Záněty	137
Revmatologická onemocnění	138
Metabolická onemocnění, osteoporóza	138
Nádorová onemocnění	138
Traumatologie pohybového aparátu	138
22.3. Klasifikace podle lokalizace	138
Páteř	138

Deformity páteře	139
Skolióza	139
Juvenilní kyfóza	140
Vertebrogenní algický syndrom	140
Degenerace disku	141
Diferenciální diagnostika diskogenní bolesti a akutního lumbaga	141
Radikulární syndrom	141
Cílená terapie funkčních poruch	141
Pletenec ramenní	142
Loketní kloub	142
Zápěstí a ruka	143
Kyčelní kloub	143
Kolenní kloub	143
Hlezo a noha	144
Obecné zásady rehabilitace u ortopedických poruch periferních kloubů	144
22.4. Amputace končetin	145

23. LÉČEBNÁ REHABILITACE U VYBRANÝCH INTERNÍCH ONEMOCNĚNÍ

Úvod	146
Přehled hlavních adaptačních mechanismů vyvolaných tělesnou zátěží	146
Funkční zátěžové vyšetření nemocných s interní poruchou	147
23.1. Poruchy srdečního oběhu	149
23.2. Respirační poruchy	150
Využití plicních funkcí v rehabilitaci	150
Metody vyšetření plicních funkcí	150
Popis parametrů plicních funkcí a seznam používaných zkratk	150
Interpretace výsledků funkčního vyšetření plic ..	151
Bronchiální astma	152
Pozátěžový bronchospasmus	152
Prevence a léčení astmatu a bronchospasmu ..	153
Chronická obstrukční plicní nemoc	153
23.3. Poruchy metabolismu	154
Diabetes mellitus	154
Diabetes mellitus 2. typu	154
Diabetes mellitus 1. typu	155
Osteoporóza	155
23.4. Revmatické choroby	155
Revmatoidní artritida	156

DOPORUČENÁ LITERATURA	157
ZKRATKY	159
REJSTŘÍK	161